

Lecția lăsată de Eminescu și neînvățată de români

O conștiință a neamului românesc

Mihai Eminescu a fost „clșezat” în manualele școlare, iar „lecția” pe care a dat-o popoului român încă nu a fost învățată. Eminescu este unul dintre oamenii pe umerii cărora s-a făcut această țară, iar a fi patriot, în sensul eminescian, înseamnă a avea grijă de țară.

„De două ori pe an, la 15 ianuarie și 15 iunie, venim la bustul românului perfect, românului ideal, și anume la Mihai Eminescu. (...) Întotdeauna am subliniat faptul că, în manuale, Eminescu a fost clșezat, ba făcut Luceafăr nepereche, ba poetul nepereche, Luceafărul poeziei românești, care sunt doar simple cuvinte. Eminescu a fost mult mai mult decât atât, decât un poet, Eminescu a fost o conștiință a acestui neam și patriotismul lui, lecția de viață pe care acest mare român a oferit-o neamului său este una pe care noi încă nu am învățat-o”, a spus președintele Asociației Scriitorilor din Nord Vest (ASNV), Felician Pop, doctor în literatură. El a adăugat că le-ar recomanda politicienilor să citească articolele lui Eminescu înainte de a-și construi discursurile.

„Politicienilor le recomand, înainte de a-și construi un discurs, să citească în special articolele lui Mihai Eminescu, pentru că acolo

vor găsi foarte multe dintre soluțiile prezentului. Fiind un geniu, Eminescu nu a scris pentru vremea lui, pentru mărunțul timp al vieții sale, ci a avut o perspectivă luminoasă și asupra României. Zice: «Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie!» în momentul în care România a fost o treime din cât a fost apoi. Cu siguranță el a văzut înălțarea acestei țări. (...) De aceea trebuie să ne întoarcem la opera esențială a lui Eminescu, la românul care a fost. Ce admirăm la Eminescu? Ceea ce nu avem noi: consecvența, perspectiva, gândul pentru semenul său și caracterul”, a subliniat Pop.

Potrivit acestuia, Eminescu este unul dintre oamenii „pe umerii cărora s-a făcut această țară”, iar a fi patriot, în sensul eminescian, înseamnă a avea grijă de țară.

„Dacă s-ar face un clasament al românilor absoluți, cu siguranță Mihai Eminescu ar lua aurul și nu doar pentru că a fost cel mai mare poet român. La o simplă verificare, ne dăm seama că generația noastră a rămas tot cu temele nefăcute la lecția pe care ne-a dat-o Eminescu. Și ceea ce acest mare vizionar văzuse în urmă cu mai bine de 100 de ani s-au împlinit pas cu pas. (...) Apoi, liniile de forță caracteriologică pe care ni le-a lăsat și care, din păcate, foarte de foarte puține ori ni le însușim. A

fi patriot, în sensul eminescian al cuvântului, înseamnă a te gândi la țară, a vedea problemele, mai mult de atât, de a da soluții. Ne bocim, ne văităm, ne plecăm capul, dar foarte puțini dintre noi ridică ochii. Dacă îl studiem pe Eminescu în corporalitatea sa spirituală, vom descoperi faptul că noi, românii, am avut oameni pe umerii cărora, pe osemintele cărora, s-a făcut această țară. Țara aceasta făcută din trei provincii nu este rodul unei întâmplări, ci rodul muncii și creației, grijii. Eminescu a fost un om care a avut grijă de țara lui, de românii lui”, a adăugat președintele ASNV.

El a mai declarat că și modul în care vorbim astăzi i se datorează lui Eminescu.

„Eminescu a fost un om iubitor de viață, îi plăcea fotbalul, era un înotător foarte bun, îi plăceau vinul, femeile frumoase. Deci a fost un om solar, îi plăcea să cânte. Văzându-l în acest globalism, este important să nu uităm că el este printre noi, că a avut atâta forță, atâta geniu încât a putut să dea o direcție acestui neam, acestei limbi. Limba română pe care o vorbim este limba română dialectul eminescian. El a avut geniul să vadă dincolo de limitele obișnuite ale limbii și a pui în limba noastră un dram de geniu. De aceea cred că nu este o limbă întâmplătoare. Ea a rezistat 2.000 de ani și o vorbim și astăzi atât de frumos iar

cei care ne aud spun că are în ea o claritate și o muzicalitate aparte”, a precizat președintele asociației. ■ A.G.

Eminescu - lupta pentru unitatea românilor

urmăre din pagina 1

„Marea Unire din 1918 a fost și va rămâne pagina cea mai sublimă a istoriei românești. Măreția sa stă în faptul că desăvârșirea unității naționale nu este opera nici a unui om politic, nici a unui guvern, nici a unui partid; este fapta istorică a întregii națiuni române, realizată într-un elan râvnit cu putere, din străfundurile conștiinței unității neamului!” Unul dintre marii luptători pentru idealul unității românilor a fost și marele nostru gazetar și poet național Mihai Eminescu pe care îl omagiem în aceste zile. Cercetătorii onești ai vieții poetului, în baza documentelor vremii, au afirmat că visul cel mai mare al poetului, încă din anii adolescenței, a fost unirea provinciilor românești într-un singur Stat. Poetul însuși a afirmat că: „Unirea românilor este visul meu de fier!” Nu întâmplător la doar 17 ani scrie cunoscuta poezie „Ce-ți doresc eu ție dulce Românie”. Este vorba de proiectul „Daciei Mari” pe care poetul îl va susține până la sfârșitul vieții. Din memoriile colegilor și prietenilor săi, în special cele ale lui Theodor Ștefanelli, reiese faptul că marele poet își saluta prietenii cu „Trăiască Nația!”, și că nu se

feria să vorbească pretutindeni despre visele sale mărețe cu privire la soarta țărilor românești. Eminescu a purtat Crucea idealurilor naționale ale românilor și a vorbit ca nimeni altul despre viața de mizerie a poporului român din acea perioadă. Manifestând o înaltă conștiință națională Eminescu s-a pus în slujba neamului românesc, a intereselor românilor oprimați sau privați de drepturi elementare în teritoriile stăpânite de străini, a luptat pentru drepturile țăranilor exploatați și înrobiți, dovedindu-se un luptător dărz și intransigent, incomod pentru oponenții săi. Eminescologul Dimitrie Vatamaniuc consideră că Mihai Eminescu prin scrisul său a contribuit la formarea și consolidarea conștiinței unității naționale. Scriitorul Ioan Slavici confirmă acest lucru atunci când afirmă: „N-am cunoscut om stăpânit deopotrivă cu dânsul de gândul unității naționale și de pornirea de a se da întreg pentru ridicarea neamului românesc”.

Pasiunea implicării sale în viața publică s-a manifestat de timpuriu din vremea studiilor la Cernăuți sub înrăurirea profesorului său Aron Pumnul, care era un fruntaș al revoluției de la 1848 în Transilvania, și un fervent pa-

triot care a insuflat elevilor săi dragostea pentru românism. A cutreierat în timpul tinereților Muntenia, Ardealul, Banatul, simțindu-se peste tot între români. În anul 1869 tânărul Eminescu își începe studiile la Viena unde devine membru al societății „Românismul” și apoi este primit în societatea „România”. El a militat pentru unirea celor două asociații din care va rezulta cunoscuta societate „România Jună”. În anul 1870 de Anul Nou îi face o vizită lui Alexandru Ioan Cuza, care se afla cu familia în exil la Döbling. În același an Eminescu debutează în publicistica politică cu articolul „Să facem un congres”, apărut la 17 martie/5 aprilie în ziarul „Federațiunea” din Pesta. Au armat alte două articole intitulate „În unire e tăria” și „Echilibrul”, semnate cu pseudonimul Varo, în care susținea dreptul românilor din Transilvania de a participa activ la viața politică. Atitudinea poetului față de dualismul austro-ungar este fermă. În articolul „Să facem un congres” afirmă: „Suntem români, vrem să rămânem români și cerem egală îndreptățire a națiunii noastre”. Procuratura publică din Pesta îl somează pe Eminescu pentru instigare la revoltă. În august 1871 a avut loc Serbarea de la Putna în care Emi-

nescu a făcut parte din Comitetul organizator. Ioan Slavici relatează în „Amintiri” circumstanțele pregătirii și desfășurarea întrunirii de la Putna, precizând că ideea serbării pentru preamărirea lui Ștefan cel Mare, precum și trezirea conștiinței unității românilor, aparțin lui Mihai Eminescu. Într-o serie de cinci articole apărute în „Curierul de Iași” Eminescu analizează situația politică din Austro-Ungaria cerând autonomia Bisericii și a Școlilor românești în urma situației create de dualismul austro-ungar. Într-unul dintre aceste articole Eminescu vorbește despre toleranța românilor. El afirmă că „nimeni nu este mai tolerant decât românul; singure țările românești sunt acelea în care din vremuri străvechi fiecare au avut voie să se închine la orice dumnezeu au voit și să vorbească ce limbă i-au plăcut”.

Războiul de independență din 1877 l-a găsit pe Eminescu redactor la ziarul „Timpul” din București unde s-a dovedit un abil mânăitor al condeiului arătându-și dragostea sa față de neam și țară, reiterând ideea unității românilor prin revenirea acasă a Bucovinei, Basarabiei și Transilvaniei. Nu toți i-au înțeles aspirațiile și lupta sa pentru unitatea neamului. Cu toate acestea Eminescu continuă lupta pentru românism. Referindu-se la măsurile silnice pentru stărpirea românismului în Basarabia Emi-

nescu afirmă: „Cete întregi de familii românești sunt luate cu sila ori duse cu amăgiri departe și înlocuite cu familii rusești, pentru ca încetul cu încetul populația să se amestece, să piardă energia caracterului național și să fie mai primitoare față cu măsurile de rusificare” (Timpul, 9 iunie, 1878). În 24 ianuarie 1882 fondează alături de alți prieteni societatea secretă „Carpați” prin care militează pentru unirea tuturor românilor în hotarele „Daciei Mari”. Societatea a fost desființată brusc la 28 iunie 1883, iar lui Eminescu i s-a pregătit scoaterea din viața publică și în cele din urmă eliminarea fizică. Hăituit și amenințat Eminescu nu abdică de la visul vieții sale de a lupta pentru dorința de veacuri a românilor: UNIREA! La 1 iulie 1883 a publicat „controversata” poezie **Doina** care devoalează suferința prin care trecea poetul din cauza asupririi neamului său.

Lupta lui Eminescu sub toate aspectele ei a fost aceea de a împiedica neamul românesc să devină o ceată sau un popor de „indivizi”. Nicolae Iorga spunea că Eminescu reprezintă „afirmarea unității românești eterne”. Criticul literar Valeriu Râpeanu afirma că opera lui Eminescu a plămădit Unirea spirituală a românilor, pentru că aceasta este expresia sufletului și credinței sale în unitatea și demnitatea poporului român. ■